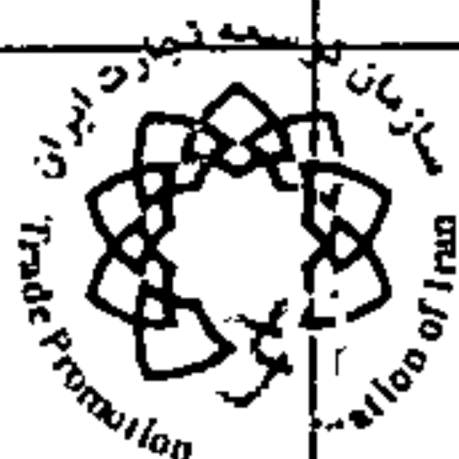

سازمان توسعه تجارت ایران
رایزنی بازرگانی در سفارت ج.ا.ایران در بلاروس

... طرح صنعتی تولید و ...

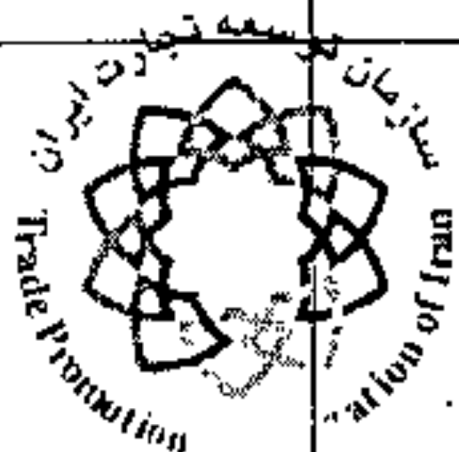
معرفی ظرفیت‌های تولیدی و صادراتی بلاروس در بخش‌های لبنیات، گوشت و روغن‌های گیاهی

سازمان توسعه تجارت ایران

رایزن بازرگانی در سفارت ج.ا.ایران در بلاروس

علیرضا سیحون

خرداد ماه ۱۴۰۴

بسمه تعالی

فهرست مطالب این گزارش:

- بخش اول: معرفی صنعت لبنیات بلاروس
- بخش دوم: معرفی صنعت گوشت (گوشت گاو و طیور) بلاروس
- بخش سوم: معرفی صنعت روغن‌های گیاهی بلاروس

ظرفیت‌های تولیدی و صادراتی بلاروس در بخش‌های لبنیات، گوشت و روغن‌های گیاهی

بلاروس دارای ظرفیت‌های تولیدی و صادراتی قابل توجهی در بخش کشاورزی و صنایع غذایی، به‌ویژه در حوزه لبنیات، گوشت و روغن‌های گیاهی است. در زیر مروری تفصیلی بر وضعیت این بخش‌ها بر اساس آخرین داده‌های قابل دسترس (سال ۲۰۲۳ و اوایل ۲۰۲۴) ارائه می‌شود:

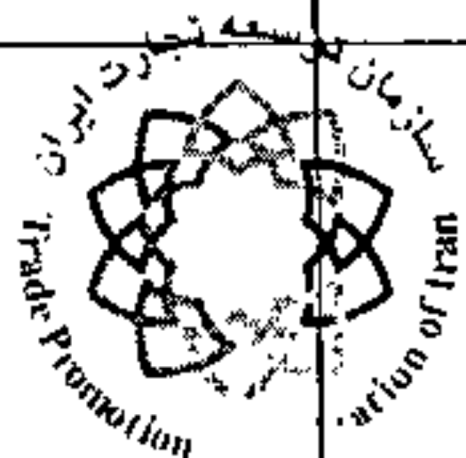
بخش اول: صنعت لبنیات

۱. حجم تولید: (۲۰۲۳)

- شیر خام: حدود ۸,۱ میلیون تن (یکی از بالاترین سرانه‌های تولید شیر در جهان).
- فرآورده‌های لبنی: سالانه بیش از ۵ میلیون تن شیر خام فرآوری می‌شود. تولید محصولات کلیدی به شرح زیر است:

- شیر خشک کم چرب: (Skimmed Milk Powder - SMP) حدود ۱۴۰-۱۶۰ هزار تن.
- شیر خشک پرچرب: (Whole Milk Powder - WMP) حدود ۴۰-۶۰ هزار تن.
- کره: حدود ۱۰۰-۱۲۰ هزار تن.
- پنیر: حدود ۲۳۰-۲۵۰ هزار تن (شامل پنیرهای سفت، نیمه‌سفت، نرم و پیتزا).
- پنیر سفید (کاتیج)، ماست، خامه، شیر: حجم‌های قابل توجهی تولید می‌شود که هم برای بازار داخلی و هم صادرات هدف‌گیری شده‌اند.
- خامه و سایر محصولات: به مقدار زیاد تولید می‌شوند؛ بخشی صادر شده و بخشی به عنوان ماده اولیه برای سایر محصولات (کره، شیر خشک کم چرب) استفاده می‌شود.

۲. ظرفیت‌ها و توانمندی‌های صادراتی:

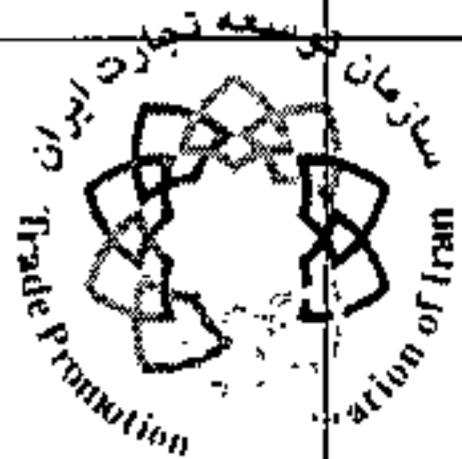

بخش ظرفیت‌های تولیدی و صادراتی کالاس، کنسرو، گوشت و روغن‌های گیاهی

- **طیور:** حدود ۱۸۰-۲۲۰ هزار تن. درآمد حدود ۳۰۰-۳۵۰ میلیون دلار.
- **فرآورده‌های فرعی گوشت، سوسیس و کالباس، کنسرو:** به میزان قابل توجهی صادر می‌شوند.
- **بازارهای اصلی صادرات:**
- **گوشت گاو:** روسیه (بازار اصلی)، چین (بازار مهم و در حال رشد)، ویتنام، هنگ کنگ، کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا، صربستان، لبنان.
- **طیور:** روسیه (بازار اصلی و غالب)، اوکراین (تا قبل از ۲۰۲۲)، قزاقستان، آذربایجان، ویتنام، امارات متحده عربی.
- **وضعیت:** بلاروس در رده ۱۰ کشور برتر صادرکننده گوشت گاو در جهان قرار دارد. صادرات گوشت طیور نیز قابل توجه است، اما بیشتر بر بازارهای منطقه‌ای متمرکز است.

بخش سوم: روغن‌های گیاهی

۱. **حجم تولید: (۲۰۲۳)**
- **روغن کلزا:** عمده‌ترین روغن از نظر حجم تولید - حدود ۴۰۰-۴۵۰ هزار تن (روغن خام و تصفیه‌نشده). بخش قابل توجهی از دانه کلزا نیز صادر می‌شود.
- **روغن آفتابگردان:** حدود ۵۰-۷۰ هزار تن.
- **روغن ذرت:** در حجم‌های نسبتاً کم تولید می‌شود (~۱۰-۲۰ هزار تن)، اغلب به عنوان محصول جانبی صنایع نشاسته.
- **سایر:** روغن بذر کتان (محصول سنتی، اما حجم تولید کمتر).
۲. **ظرفیت‌ها و توانمندی‌های صادراتی:**
- **ظرفیت‌ها:** کارخانه‌های بزرگ استخراج روغن (MEP - Oil Extraction Plants) در موگیلف، گروودنو، برست. تولید روغن‌های تصفیه شده و بطری‌شده به طور فعال در حال توسعه است.
- **حجم صادرات: (۲۰۲۳)**
- **روغن کلزا:** حدود ۲۵۰-۳۰۰ هزار تن (خام و تصفیه شده)
- **روغن آفتابگردان:** حدود ۲۰-۴۰ هزار تن.
- **روغن ذرت:** به میزان اندک صادر می‌شود.
- **دانه کلزا:** صادرات قابل توجه ماده خام (~۵۰۰-۶۰۰ هزار تن).
- **ارزش انواع روغن تولید شده:** حدود ۳۰۰-۳۵۰ میلیون دلار.

پیشینه همکاری تجاری و اقتصادی ایران و بلاروس در زمینه صادرات و واردات

▪ **بازارهای اصلی صادرات:** اتحادیه اروپا (هلند، لیتوانی، لتونی، لهستان، بلژیک - بازار اصلی برای روغن کلزا و دانه کلزا، روسیه، چین، اوکراین تا قبل از ۲۰۲۲.

جمع بندی نقاط قوت و ظرفیتهای بلاروس:

۱. **موقعیت قوی در بازار لبنیات:** بلاروس یک بازیگر جهانی در بازار محصولات لبنی، به ویژه در پنیر، شیر خشک کم چرب و کره است. صادرات لبنیات آن بیش از ۳,۵ میلیارد دلار است.
۲. **موقعیت قوی در بخش گوشت:** تولیدکننده و صادرکننده عمده گوشت گاو (جزو ۱۰ کشور برتر جهان) و گوشت طیور. صادرات گوشت و فرآورده های فرعی آن منبع درآمدی مهمی است.
۳. **بازیگر در حال رشد در بازار روغن ها:** کلزا و روغن کلزا بخشی پویا با جهت گیری صادراتی به اتحادیه اروپا است. بلاروس در زمره صادرکنندگان برتر روغن کلزا در جهان قرار دارد.
۴. **جغرافیای صادرات:** نقش غالب روسیه (به ویژه برای لبنیات و گوشت). تنوع بخشی فعال به بازارهای چین، اتحادیه اروپا (برای روغن ها و دانه ها)، آسیا، آفریقا و خاورمیانه.
۵. **حمایت دولتی:** کشاورزی و صنایع غذایی بخشی اولویت دار با حمایت و کنترل قوی دولتی است. هولدینگ "Belgospishprom" شرکت های فرآوری کلیدی را گرد هم آورده است.
۶. **چالش ها:** وابستگی به بازار روسیه، نیاز به نوسازی مستمر، انطباق با الزامات روزافزون سخت گیرانه واردکنندگان (به ویژه اتحادیه اروپا و چین)، پیچیدگی های لجستیکی در شرایط تحریم ها.

علیرضا سیحون - رایزن بازرگانی ایران در سفارت ج.ا.بلاروس

خرداد ۱۴۰۴

※ اعداد مربوط به حجم اقلام با توجه به منبع - Belstat آمار ملی، وزارت کشاورزی و صنایع غذایی، انجمن های صنفی ممکن است اندکی متفاوت باشد، اما ارقام ارائه شده در بالا مقیاس و ساختار تولید و صادرات بلاروس در بخش های ذکر شده را منعکس می کند.